Hrvat : vjestnik Medjudruztvenog odbora hrvatskih druztava u Australiji i New Zealandu

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **1953**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:270:950989

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Croatian Emigrant Press - Repository

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

92

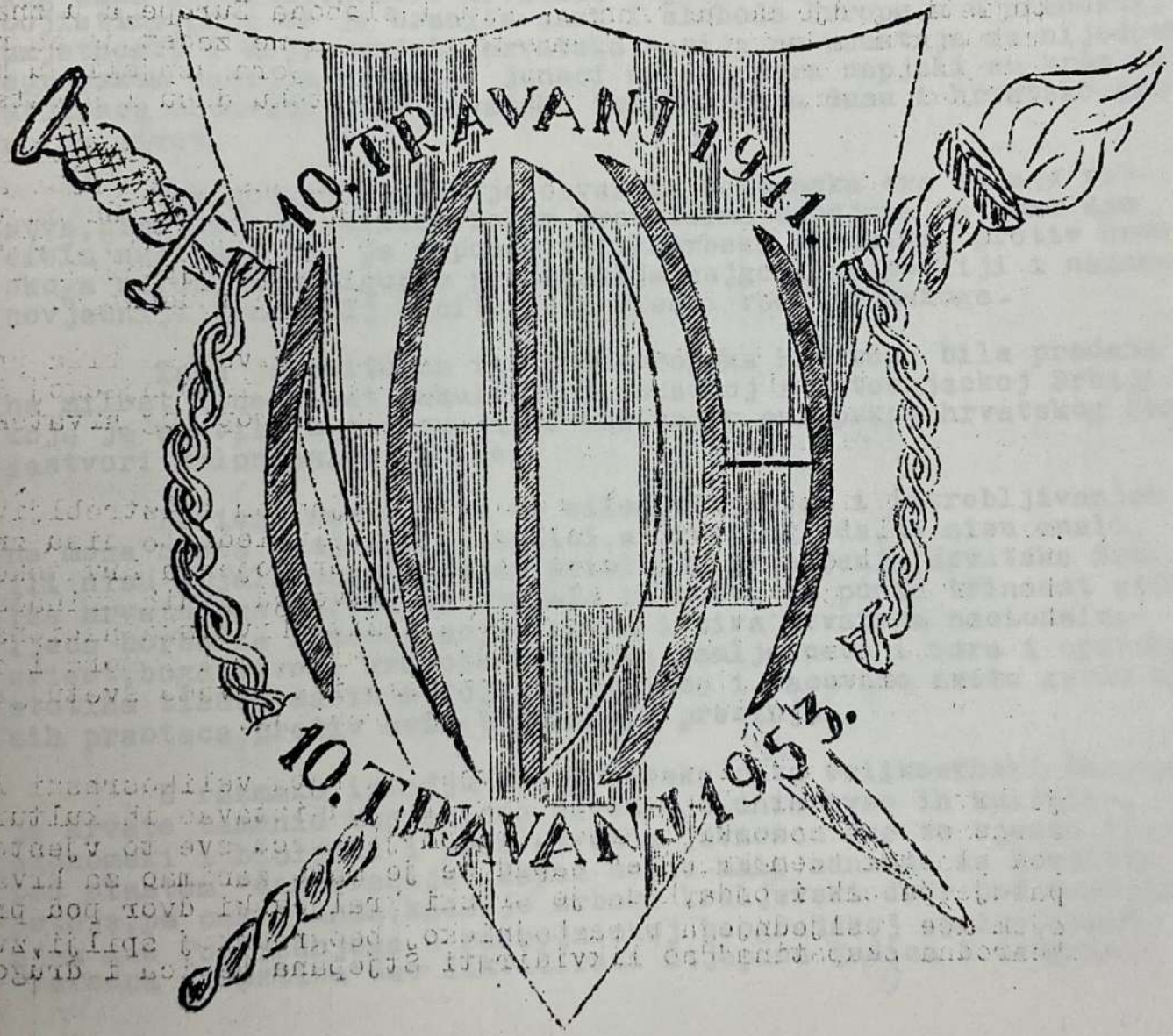
HRVAT

The Croat

VJESTNIK MEDJUDRUZTVENOG ODBORA
HRVATSKIH DRUZTAVA U AUSTRALIJI I NEW ZELANDU
Bulletin of Croatian Associations in Australia and New Zealand

Austr.Croat.Assoc. - Sydney	Croatian Club - Hobart
Austr.Croat.Assoc. - Melbourne	Croatian Club - Adelaide
Austr.Croat.Assoc. - Wodonga	Croatian Club - Fremantle
Croatian Club Christchurch N.Zld.	Croatian Club - Brisbane

GOD. I. TRAVANJ 1953. BROJ 1.

Ministar H.D.V.
Dr.Andrija Ilic

DESETI TRAVNJA - NASA SNAGA

Deseti travnja je najveca nasa narodna pobjeda u zadnjih osam i pol stoljeca,pa nije cudo,da je to dan obce hrvatske slave, narodnog ponosa,casti i viteztva.Datum 10.travnja 1941.znaci pobjedu nad datumom iz god.1102.,kada smo izgubili svoju narodnu dinastiju,a osobito znaci veliku i sjajnu pobjedu nad najcrnijim u cieloj nasoj poviesti,t.j.nad danom prvog prosinca 1918.,kada je hrvatski narod prevarom,nasiljem i nepravdom bio bacen u velikosrbsko robstvo.

Osam i pol stoljeca je hrvatstvo krvarilo za punu uzpostavu svojih nacionalnih prava i davalo sjajne dokaze svoje drzavotvorne sviesti i pripadnosti kulturnoj Europi.Do crnoga prosinackog dana god.1919.hrabre hrvatske vojnike susrecemo na svim razbojistima,gdje se je branila cast i sloboda Europe,a u znanosti, umjetnosti i knjizevnosti hrvatska nacija ne zaostaje za nijednom europskom nacijom.Hrvatski junaci maca i pera uspjeli su kroz ta stoljeca sacuvati zivo hrvatsko ime,hrvatsku dusu i hrvatsko pravo na zivot.

Tek god.1918.kada je osvanula balkanska era naseg robstva,bili smo po velikosrbskim urotnicima osudjeni na smrt kao ciela nacija i vec je zapoceo velikosrbski genocidij protiv hrvatskoga naroda,sto sigurno predstavlja najgori,najpodliji i najnecovjecniji genocidij u citavoj poviesti roda ljudskoga.

Tada je kulturna izapadnoeuropska Hrvatska bila predana na milost i nemilost nekulturnoj,nazadnoj i iztocnjackoj Srbiji, koja je stavila u zadacu,da od kulturnog europskog hrvatskog narodastvori kolonijalno roblje.

Poviest nas uci,da se silom,ubijanjem i iztrebljivanjem ne moze nista trajnijega postici,a Srbi,izgleda,to nisu znali, ili nisu htjeli znati.U casu prisilnog pripojenja Hrvatske Srbiji iza hrvatskoga naroda je stajalo izkustvo od punih trinaest stoljeca borbe za samoodrzanje,duboka i ziva hrvatska nacionalna sviest,bogatstvo i krasote hrvatske zemlje,neba i mora i oporuka stotina tisuca nasih heroja,da branimo i sacuvamo svetu grudu nasih praotaca protiv svih tudjinskih presinja.

U razmaku izmedju dva svjetska rata velikosrbski Beograd je Hrvate tamanio kao obicne zivotinje,unistavao ih kulturno, ekonomski i biolozki i pred stranom javnoscu sve to vjesto krio pod plastem "demokracije".Zapad se je malo zanimao za hrvatske patnje,pa cak i onda,kada je srbski kraljevski dvor pod presjednjem Ace Posljednjega u razbojnickoj beogradskoj spilji,zvanoj "narodna skupstina"dao likvidirati Stjepana Radica i drugove.

To umorstvo je bilo zasnovano,da se i vidno moze sprovesti "podpuno jedinstvo",proglasiti diktatura i konacno podpuno unistiti i absorbirati cieli hrvatski narod,sto nam sve bjelodano dokazuje diktatorski akt Aleksandra Karadjordjevica god.1929.

Ali iste te godine,kad je bilo jasno svakome,da je casa prekipila,pada i odlucna odluka sa hrvatske strane,pa se pod vodstvom Dra Ante Pavelica stvara revolucionarni ustaski pokret,koji stavlja u zadacu aktivnu borbu protiv mrzkog okupatora i konacnu uzpostavu Nezavisne Drzave Hrvatske.Ta je odluka i s njom skopcana dovela do ostvarenja 10.travnja 1941.,kada je dokinuto hrvatsko robstvo i okupator iztjeran s hrvatskog narodnog i drzavnog podrucja.

Naravski,Velikosrbi nisu mogli prezaliti taj udarc i slom svojih ludih sanja,pa organiziraju banditske cetnicke i partizansko-komunisticke odrede,s kojima pale i zare diljem Hrvatske.

Hrvatska je u to vrieme bila prepustena sama sebi,napustena od onih,koji su za ratni cilj postavili oslobodjenje svakoga naroda i sabotirana od himbenih saveznika.

Pa ipak hrvatska vojska je kroz cetiri godine nadcovjecanskom snagom branila Drzavu Hrvatsku i hrvatske zivote,da kasnije, iza svrsetka rata,na prevaru bude zlocinacki pobijena.

Kao sto je 10.travnja kroz vrieme hrvatske herojske samoobranbene borbe davao snagu legijama hrvatskih vojnika,tako i danas ta je snaga narasla do vrhunca u cielome hrvatskome narodu i nema postenoga Hrvata,koji nije te snage sviestan.

S masakriranjem hrvatske vojske nije ubijena i unistena hrvatska snaga odpora,vec su grobovi palih junaka nepresusivi izvor hrvatske snage.

Prezivjeli smo progone,maltretiranja i smrt do sada,pa cemo ih prezivjeti i u buducnosti,ali jos uviek ce hrvatska nacionalna snaga biti toliko jaka,da ce biti u stanju osloboditi okupiranu Drzavu Hrvatsku.

Svi znaci govore,da nije daleko cas,kada ce hrvatske divizije,pukovnije i bojne,pod vrhovnim zapoviednictvom hrvatskog drzavnog Suverena DRA ANTE PAVELICA,opet projuriti kroz hrvatske gore i planine,te stici do Drine i tamo stajati poput zivih bedema,kao vjecna brana protiv divljeg balkanskog Iztoka.

Taj ce cas doci,pa zato vec sada moramo biti spremni na patnje,muke i zrtve,jer jedino se zrtvama dolazi do triumfa pobjede!

Travanj 1953

Hrvat

R.Guardini

PROCES PROTIV KRISTA

NjegoveBozanske rieci nasle su odaziva u dusama neukih seljaka i ribara.Taj priprosti puk,ti siromasni duhom,poceli su se prvi oko Ucitelja okupljati i prianjati ljubavlju i odusevljem uz Njegovu nauku.

Farizeji su bili mocni stalez u jevrejskome narodu.Predstavljali su jaku konzervativnu stranku.Oni su bili predstavnici nacionalnog fanatizma i rasizma.Zaguljeni tumaci vjerskih propisa i ritualnih odredaba,sveli su cistu vjersku srzna ukrucenu formu bez unutrasnjeg zivota.Temeljna je njihova misao bile stvoriti svoje zemaljsko carstvo kao izabrani narod,zbacivsi sa sebe mrski jaram rimskoga imperija.

Kristova je nauka bila susta protivnost njihovim nazorima.Izravni dodir sa Bogom bez licemjernih formi.Proglasenje Boga zajednickim otcem svih ljudi na svietu.Odaziv prostog puka novom zivotnom dahu,koji je strujio iz uzvisenih Kristovih rieci.-Sve je ovo izazvalo otvoreni sukob izmedju Krista i Farizeja.

Sukob se je narocito zaostrio i dosegao vrhunac poslije svecanog ulazka Kristova u Jeruzalem.Kada je mnostvo svieta docekalo i uvelo Krista u hram,iz kojeg je u svojoj Bozanskoj srdzi bicem izagnao razne trgovce,odluka je pala,da Ga se obtuzi i podnese prijava na najvisu vjersku vlat radi bogohuljenja.Ovaj zlocin povlaci za sobom smrtnu kaznu.Sama prijava je ocito zasnovana na lazi i podvali.Za djelo nema dokaznog materijala.Zacetnike prijave,kao podloge za tuzbu,nagoni jedino himbena namjera,da se riese opasnog protivnika.

Pred velikim svecenikom obtuzeni Krist suti.Ne brani se. U Gesethmanskoj noci On je sve na sebe preuzeo.Sve sto se sada odvija,sve sto griesni ljudi poduzimlju protiv Njega,sve je mracno djelo Satane.Kristom vlada jedino uzviseni mir i spokojnost.Nema traga ocaja ni ni znaka fatalnosti.

Kad Ga je veliki svecenik zakleo Bogom zivim,da li je On Krist,Sin Bozji,odgovorio je bez kolebanja:"Ti si torekao.Dapace vam kazem,da cete vidjeti Sina Covjecjeg,gdje sjedi na desnoj Boga Otca!...Na ove rieci veliki svecenik uzklikne:"Eto,svjedoka nam ne treba.Na Boga je ovaj hulio.."Po misljenju velikog svecenika,kojemu se pridruzise i ostali,u ovim riecima su elementi za kvalifikaciju djela.Delikt je toboze dokazan.Ali je jevrejski narod izgubio pravo na izricanje smrtne kazne.Osuda vrhovnog vieca mora biti podvrgnuta izpitivanju i odobrenju predstavnika rimske drzave,koji ce tek nakon toga narediti izvrsenje smrtne kazne.Vezu po drugi put Krista te Ga odvode u pretorij,gdje je rimski namjestnik Ponci je Pilat imao svoju sudnicu.

Ali licemjerni tuzitelji mienjaju tenor svoje obtuzbe. Boje se,da Pilat tako formuliranu tuzbu odbije sa motivacijom,da ne spada u njegovu ingerenciju huljenje na Boga.Himbeno,bez ikakvog stvarnog dokaza,da bi se rimskog namjestnika jace dojmillo, obtuze Krista kao buntovnika protiv drzavne vlasti sa laznim navodima,da je zavodio narod ,da se duzni porez ne plati rimskome caru,jer tvrdi,da je On Kralj.

Licemjerstvo Farizeja je u ovome preslo svaku mjeru.Dok bi oni sami bili prvi,da podignu pobunu i ustanak protiv rimske vlasti,kad bi mogli u tome podhvatu uspieti,podmecu u ovoj laznoj optuzbi Kristu ono,sto bi sami zeljeli i poduzeli.Radi se dakle o najtezem deliktu:kovanje urote i pobune protiv drzavne vlasti i protiv same osobe Cezarove,izvrtajuci sviestno i same rieci i sami smisao i znacenje one Kristove:"Dajte caru sto je carevo,a Bogu Bozje!"

Na upit sudca,sto ima prigovoriti i pridonieti u svoju obranu,Krist suti.Pilat je neobicno zacudjen.Nijedan se obtuzenik ovako ponasa.Svaki uzbudjeno govori,nastojeci,da izazove samilost. Svaki obtuzenik sve stavlja u pokret,da sebi spasi zivot.A Ovaj suti.

Vani pred sudnicom dere se masa,vicuci:"Razpni Ga!..... On buni narod proti drzavne vlasti.....Razpni Ga....."A krist bez ikakvog uzbudjenja,Bozanski miran i tih spokojno suti.Pilata se dojimlje ovaj neobicni obtuzenik.Povuce za sobom Krista u unutrasnjost svoje sudnice.

Poncije Pilat je ne samo predstavnik rimske drzave.On je predstavnik duha ondasnjeg vremena,koje je odbijalo sa skepsom, sumnjom svaku postavljenu istinu.- Izpitivackim pogledom zapita Krista:"Jesi li Ti kralj zidovski?...." Bozanski obtuzenik odgovori:"Ti kazes,da sam Ja Kralj.Ja sam se radi toga rodio i na sviet dosao,da svjedocim istinu.Tko god je za istinu slusa Moj glas.Ali Moje Kraljevstvo nije od ovoga svieta....."

U ovome jedinstvenom susretu stoji predstavnik vjecne istine i neizmjerne Bozanske ljubavi,koja sve pokrece,pred predstavnikom skepse,bezzivotne sumnje i nevjerice,koja izcrpljuje zivotnu snagu,izciedjuje sokove ljubavi te pod hladnom i bezmislenom sumnjom zamagljuje Vjecnu Istinu.-Skeptik se ne usudjuje ni tvrditi ni opovrci danu istinu,jer mu ne dostaje odvaznosti.Na uzvisene Kristove rieci,Pilat bezzivotno odgovara:" A sto je istina? .....Vani rulja urla: "Krist je buntovnik.....Razpni Ga.....

Pilat je mrzio tu ogavnu rulju i od nje je zazirao.Pogleda na obtuzenog sa sazaljenjem.I pomisli; zaista je ovo jedna jadna lutalica,koji snatri,da osn[illegible]kraljevstvo istine na ovoj zemlji. Biedni sanjar.....Skeptik Poncije Pilat tako je po prilici formulirao svoje misljenje o Spasitelju Isusu Kristu.

Izidje prd sudnicu.Pogleda prezirno razbiesnjelu ruljo. Mahne rukom,da zamuknu,pa glasno izjavi:"Kod obtuzenog ne nalazim nikakove krivnje!.....Ali mjesto da se utisa vika,obtuzbe se pojacase uz grozno urlikanje:"Podize i buni narod,sireci svoju nauku po citavoj Galileji,a od Galileje sve do ovamo....Razpni Ga..."

Ovaj novi poklik,koji obrce obtuzbu drugim smjerom,dobro dodje mrzovoljastom Pilatu.Odpremi Krista tetrarhi Irudu,pod cijom se nadleznoscu nalazila Galileja.Irud se je bas tada nalazio u Jerusalemu.Pobiesnjeli tuzitelji odvedose sobom Krista k Irudu,koji sasu tisucu zakucastih pitanja na obtuzenoga.Ali Krist samo suti i ne odgovara ni na jedno.Nakon uzaludnog izpitivanja,Irudovo se zanimanje za Krista pretvori u prezir i izrugivanje.Preubucena u bieli komedijaski plast kao zivu karikaturu Njegove nauke,povrati Ga Pilatu.I od toga dana njih se dvojica izmirise,jer su bili u neprijateljskim odnosima.

Zatim Pilat okupi oko sebe vjerske i narodne poglavice, izjavivsi,da je obtuzba proti Krista pravno neosnovana.Istu izjavu daje pred sakupljeni narod ne samo u svojstvu vrhovnog sudca,vec i kao politicar,koji izrabljuje ovu priliku i u politicke svrhe. Pilat je naime bio uvjeren,da se mogucnici farizejski zele osloboditi Krista kao svoga protivnika.A za masu je drzao,da ona ipak voli Krista s onim Njegovim blagim i vedrim licem i sa mnogo ljubavi u srcu.Mislio je,da ce popustiti i prihvatiti njegov priedlog,a sam je zelio,da Ga spasi.Predlozi,da se Krista pomiluje,prenievsi obtuzbu na poznatog razbojnika i buntovnika Bar-Abbu.Ali se Pilat prevari i iznenadi.Na njegov upit,da li pristaju,da Krist bude oslobodjen,razbiesnjela rulja iz promuklog glasa,koji je vise sliciо zivinskom,stade se derati:Razpni Ga.... Razpni Ga....! ....."Kazniti cu Ga,pa cu Ga zatim pustiti na slobodu..."odgovori skoro odlucno Poncije Pilat.I naredi,da se Krista nemilosrdno izbicuje,ne bi li udovoljio zivinskoj strasti rulje,koja ce,kad ugleda Krista sva izkrvavljenog,mozda ,utaziti svoju krvozednost. Takovu je,izgleda,imao dobru namjeru,da oslobodi Krista,ako se moze govoriti o dobroj namjeri kod Pilata.

Kada je Pilat ponovno stupio pred masu i pred visoke dostojanstvenike,pokazao im je Krista sva izkrvavljena,popljucana, sa trnovom krunom na glavi,zaogrnuta grimiznim plastem,sa riecima: "Evo covjeka!"-Ali razdrazena masa skupa sa visokim svecenicima zaurlice: "Razpni GA...Razpni Ga....."
Zapravo oni,koji se deru iz svega glasa i urlicu,nisu onaj krotki i neuki puk,ljudi proste i nevine duse,koje voli Krist.Farizeji su sve poduzeli,da se skupi onaj talog sa dna,koji lazno predstavljati narod postenih seljaka i ribara.

Pilat baci prezriv pogled na odvratnu masu te postavi prigovor,da po rimskom zakoniku za Kristov slucaj nije predvidjena smrtna kazna.Ako Jevreji imaju takav zakon,neka ga primjene.Tada Farizeji i njihovi pristase odustaju od tuzbe,koju su podnieli Pilatu,-Navracaju se na delikt bogohuljenja,kojim su obtuzili Krista pred vjerskom vlascu.Naglasuju da je osuda postala vec pravomocna.

Samo se ocekuje odobrenje vrhovne rimske vlasti za izvrsenje smrtne kazne.

Pilat se zaprepasti.Nesto mracnoga i neodredjenog pade na dusu ovog skeptika.Vremena su uzburkana.Svatko osjeca,da se nesto mora zbiti,jer se svugdje naslucuju neke tajanstvene pojave. Sjeti se,da je davno cuo,da se bogovi usuljaju medju ljude i da prolaze kroz sviet neprepoznati.Izkrsne mu pitanje,da nije mozda i ovaj tajanstveni covjek jedan od onih,koji se je spustio na zemlju medju ljude?....

Povuce ponovo Krista k sebi u sudnicu te Ga upita:"Odakle si?"....Krist ne odgovara.Pilat zacudjen:"Zasto ne odgovaras? Zar ne vidis,da je u mojim rukama,da Te razapnem,kao sto je u mojim rukama,da Te oslobodim?"..... Svakako Pilat ne zeli doci u sukob sa bozanskim silama.Ljudi,koji govore,da u nista ne vjeruju su obicno praznovjerni i plasljivi.Pilat zeli i nastoji,da na svaki nacin oslobodi ovog tajanstvenog covjeka.Nu on nije odlucan covjek. Ovu svoju namisao otvoreno izjavi vjerskim poglavicama.Ali ovi su lukavi i dovitljivi.Da ne bi dosao do ostvarenja svoje odluke, takose ga u njegovu osjetljivu stranu sa riecima:"Ako oslobodis ovoga,nisi Cezarov prijatelj,jer tko god se kraljem proglasuje, nije prijatelj Cezaru."

Vjerski su problemi zanimljivi,ali cim se radi o prestizu i osobnoj karieri,koju bi mogao ovaj Kristov slucaj poljuljati, kad bi doslo do znanja Cezaru,Pilat se uzkoleba.

Izvodi Krista i zauzimlje mjesto kao vrhovni sudac. Jos jednom,po zadnji put,sa neodlucnoscu,koja se pojacava pred fanaticnim zahtjevom tuzitelja,pokusava osloboditi Krista sa riecima:"Evo vam vasega kralja!"- Ali oni,predosjecajuci,da bi mogla namjera Pilatova prevagnuti,predusretnu ga sa:"Makni Ga...Razpni Ga....A Pilat,plasljivo i neodlucno: "Zar da ja na kriz razapnem vasega kralja?"...- "Nemamo drugog kralja osim Cezara...."

I Poncije Pilat popusti..Biednim simbolickim gestom opere ruke,izrekavsi:"Ja nisam kriv za krv ovog Pravednika."

Izruci Krista,nakon sto su u ime Jevrejskog naroda Farizeji i svi ostali izjavili:"Krv Njegova na nas i na djecu nasu!"

Kristove rieci,izrecene na krizu:"Oprosti im,Boze,jer ne znadu sto rade,"- potresno odzvanjaju do dana danasnjega. .... Medjutim tri dana kasnije Krist je uzkrsnuo.... U ove dane ljudski rod slavi skoro dvije tisuce godina od ovog najveceg svetog dana... .tom prilikom svim Hrvatima diljem svieta zele

S R E T A N U Z K R S

Hrvatska druztva u Australiji i New Zealandu .

Travanj 1953.

General Drinjanin.

16/

MOJ PRVI SUSRET SA AMERICKIM CASNICIMA
(Odlomak iz neobjavljenog djela: "RATNE USPOMENE.")

Bilo je tamo "pri kraju" sto kod nas uviek znaci u zadnjim danima nasega drzavnog zivota. Zvao me je sa terena general Grujic, tada zapoviednik u Glavnom Stanu Poglavnika. Nasao sam tamo moga starog ratnog druga sa Psunja, generala Slavka Skolibera, tada glavnog Zapoviednika Redarstvene Straze N.D.H.,

General Grujic bio je u posjedu jedne vrlo diskretne obaviesti, dobivene od jednog prijatelja "anglofila" koji je preko rodbine imao neku vezu u "sumi". Taj je porucio generalu, da neka poduzme potrebne mjere sigurnosti u pogledu "americkog logora" jer da su neki srbo-komunisti stvorili odluku, da se napravi "nesto" u tom logoru, sto bi Hrvatsku Drzavu dovelo u vrlo nezgodan polozaj. Taj je ujedno molio, da se ne vrsi nikakova demonstracija snaga, jer, da bi se tako stvar odkrila i njega bi kostalo glave.

"Americki logor" bilo je sabirno mjesto, kamo su smjesteni Ameicki vojnici, koji bi se nad teritorijem N.D.H. spustali sa padobranima iz "letecih tvrdjava" koje su svaki dan plovile prema jugu, nakon borba i bombardiranja Njemacke. Naravno, ako nisu pali na brdska ili sumska podrucja i tako dospjeli u ruke partizana, ili ako nisu pali negdje medju Njemce nase su vlasti intervenirale i u ovim slucajevima zarobljeni Amerikanci smjestavani su u hrvatski logor i bili pod nadzorom samo i izkljucivo hrvatskih vojnih vlasti shodno medjunarodnim normama, kojih se je Hrvatska uviek striktno drzala. Hrvatski su vojnici uviek ove "padobrance" sproveli svojim zapoviednictvima, a odatle su bili upuceni u ovo sabirno mjesto. Bilo je slucajeva, da su se nasi vojnici morali silom suprotstaviti pokusajima pojedinih njemackih jedinica, da dobiju u svoje ruke i preslusaju americke vojnike.

General Grujic nam je zapoviedio, da osobno nas dva ucinimo jedan posjet tom logoru, da ne vodimo pratnje i oko logora na diskretan nacin izpitamo, kakovo je stanje i kakove mjere bi trebalo poduzeti.

Otisao sam sa generalom Skoliberom "na stnju" i dodjosmo do logora. To je bilo jedno krasno mjesto u samom uzem zelenom pojasu sjeverne strane Zagreba. Par novih i udobnih baraka, pred ovima iz cigle, zemlje, sljunka i vapna izradjeni veliki znak "Crvenoga Kriza" kako bi logor bio zasticen od eventualnog bombardiranja od od strane samih saveznika. Pred barakama je drimao jedan stari pricuvnik Domobran. Pozdravlja nas i mi mu velimo, da smo isli na setnju te da bi, kad smo vec ovdje, htjeli viditi logor iznutra. Neka zove zapoviednika.

Eto naseg Domobrana za cas u druztvu jednog simpaticnog

fratra.Hvaljen Isus!-Vazda i Marija! - odgovara nam i predstavlja se:Fra Bozidar Benkovic,americki hrvatski Franjevac,rodjen u Americi i americki drzavljanin.Velimo mu,sta nas vodi.U redu stvar, kaza fra Bozidar,izvolite unici.

Nismo ga pitali,koju funkciju ovdje vrsi,da li je kapelan ili tumac,da li je veza,zapoviednik ili nadzornik ili je advokat i predstavnik zarobljenika ili drzavnih vlasti.Pita ga general Skoliber u smiehu,da niste i Vi,velecastni,pali iz kakove letece tvrdjave u habetu i bez padobrana.Vidimo,da je fra Bozidar tamo neka"vlast" i vise nam ne treba.

Ulazimo u baraku,gdje su sakupljeni svi Amerikanci.Mozda je bio i koji Englez ili Australijanac,no mi smo ih sve smatrali Amerikancima.Sigurno polovina ih je lezala na krevetima,te se vecina nije ni pomakla,kad smo unisli.Druga je polovica stajala,hodala, igrala karte,citala.Po neki nas sa znatizeljom prati ocima.Vlc.Fra Bozidar im objasnjava,da smo dosli samo kao gosti,da kao hrvatski visoki casnici vidimo u kakovim okolnostima zive americki vojnici, koje mi smatramo svojim prijateljima i gostima,i u nikojem slucaju neprijateljima.

Simpaticni fra Bozidar tumaci.Pitamo ih odakle su,koga imaju kod kuce,kako im je ovdje,kakav je postupak,kakva je hrana i t.d/ Zadovoljni su sa postupkom hrvatskih vlasti,dobar je smjestaj, imaju dobre krevete,ciste plahte,dobre gunjeve,dosta hrane,a velecastni fra Bozidar cini i inace sve,da im olaksa zivot.Hrna da nije dosta promjenljiva,inace da je dobra i da su siti.Za objed: grah i govedina,kruha dosta.Kazemo im,da to nasi vojnici na polozajima nemaju,a da ih ima,koji po cetiri godine nisu spavali medju dvije biele plahte,ako nisu bili ranjeni.Uvidjaju,da smo u ratu i zadovoljni su.Jedino mole da neka ih se ne preda Germanima...

Cim smo medjutim poceli govoriti o politici,odmah se je sve izmienilo.Naravno da im pokusavamo dokazati,da se mi borimo za svoju Drzavu i Slobodu,kao sto su se i njihovi ocevi borili protiv Englezke.Badava,mi smo zanjih jedna ogromna nepoznanica. Koliko li je dobri "jak",dobri Hrvat i Amerikanac fra Bozidar morao vremena potrositi,jer vidimo,da samo slieze ramenima.Oni u nama vide satelite,kvislinge,naciste i fasiste.Cude se,da i mi ne idemo u Titove partizane,ako tvrdimo,da mi nismo njemacki sluge.Oni uobce znaju samo za Germane,Francuze,Talijane i Ruse.Sve drugo su Germanski sateliti.

Pokusavamo im govoriti o komunistickoj opasnosti,o svjetskoj revoluciji,o buducem ratu,koji ce voditi Amerika protiv Rusije i komunizma.Rezultat je bio obci smieh,izrugivanje,odmahivanje rukama,a neki nas i ostavise i okrenuse ledja.

Pitam jednoga,koji je imao zlatni krizic na vratu,da li je katolik.No jedan nadporucnik,koji im je bio sobni stariesina, zabranjuje mu,da mi odgovori.Od tada samo on odgovara na sva pi-

tanja,a ja pitam.

Marxa,Engelsa nije citao,a niti cuo zanjih.Stalin je dobar demokrata,Rusija je prijatelj i saveznik Amerike i biti ce uviek tako.Fantasticnim naziva nase tvrdnje o svjetskoj revoluciji komunizma i sve se svrsava sa Germanski neprijatelj.Vidimo,da je sve uzalud.Ponavljamo pri odlazku nasu tvrdnju,da cemo se jos jednoga dana naci kod novog Stalingrada.Prate nas kiseli podsmjesi i sale na racun toga.Vlc.Bozidar nas izpracuje i mi smo zavrsili nas posjet u logoru.

Izpitali smo eventualne slabe strane terena i u okolici smjestili nesto pouzdanih casnika u gradjanskim odielima,a stvorili jednu malu permanentnu strazu u pricuvi,koja je bila motorizirana,za slucaj napada.

Generalu Grujicu smo podnieli izvjesce,kako o posjetu logora,tako i o poduzetim obranbenim mjerama.Opetovano nas je molio za punu diskreciju i zamolio,neka vise ne posjecujemo logor,osim u slucaju intervencije.Toga smo dana ostali do kasno u noc u kuci generala Skoljibera,razgovarajuci o utisku naseg posjeta i o sudbini nase Drzave,pa i o nasoj i nasih obitelji,ako se jednoga dana nadjemo u americkom zarobljenictvu,pod strazom nasih prijatelja iz "americkog logora".Dobri je i fini gospodin,citavi vojnik, general Slavko Skoliber cvrsto vjerovao,da ce i sa nama biti postupano onako,kako smo mi postupali prema njima.

Plemeniti hrvatski general Grujic osjecao se je vrlo sretnim, da je mogao nesto poduzeti za sigurnost nasih "gostiju",koju riec je stalno upotrebljavao,kada se je govorilo o amerikanskim padobrancima,a vjerujem,da je odlanulo i onome,koji je imao "vezu."

Danas su svi prije spomenuti mrtvi,pa i onaj "anglotil", koji je mislio,da mu je tamo mjesto i koji je,to priznajemo,ipak ucinio jednu uslugu svojoj Domovini,makar nije volio Ustase.Gospoda generali Grujic i Skoliber svrsili su na vjesalima crvenih komunistickih razbojnika,koji su im zamjerili,sto su branili Drzavu Hrvatsku,iako su prije bili visoki casnici jugoslavenske vojske. Dobrom hrvatskom generalu Grujicu ljuto su zamjerili i cinjenicu, da je bio hrvatski pravoslavac,a njegova dva sina pripadnici Poglavnikovih Tjelesnih Sdrugova.

Ali je ziv jos vlc.fra Bozidar Benkovic,tamo negdje u Americi.Nadamo se,da ima popis americkih casnika i docasnika iz logora u Zagrebu i valjda i danas ima i veze sa kojim od njih. Ne,nije nam cilj,da ih bilo sto molimo,niti im zelimo poruciti: eto,jesmo li Vam mi rekli.Ne,nę bi to bilo u skladu sa svietlim tradicijama hrvatske vojske.Ne zelimo im niti predbacivati bilo sta.Poglavnik je u poznatoj izjavi dopisniku spanjolskog lista "Juventud" jasno rekao sto nam je za ciniti.Zato mi hrvatski vojnici molimo vlc.fra Bozidara Benkovica,da nasim drugovima u protukomunistickoj krizarskoj vojni poruci,da mi tu i da cekamo,

da se slegne magla "nacionalkomunizma" druga Tite,pa da pocnemo tamo,gdje smo morali prestati.I neka kaze svima tamo: hrvatski vojnik nije nikada u svojoj hiljadugodisnjoj ratnoj povijesti iznevjerio svoga druga u oruzju i svoga saveznika.Ali ima nesto,sto,bas zbog toga,hocemo prije razcistiti:ne cemo nikakve Jugoslavije i nikakvog komunizma.

Dao Svemoguci,pa da pocnemo!

O G N J I S T E

(Iz romana "Ognjiste",M.Budak)

Lukan je izisao iz sobe i laganim koracima pristupio k drvima, koja su bila naslagana u jednom uglu kuce,uzeo ih pun naramak i prinio k svojoj vatri:osjetio je neodoljivom ,nepojmljivom snagom,da je bas on glavom mora prvi put naloziti.Ne zna on,zasto to tako mora biti,ali osjeca,da mora biti! Zekan je kao gospodar zadruge,u ime pokojnoga oca,u ime svih pokojnih djedova i u Ime Svemogucega oznacio novo ognjiste znakom svetoga Kriza i na njega svojim rukama prenio stare vatre, koja je gorjela za njihova oca, za njihova djeda,za njihova pradjeda i za njihova sukundjeda - toliko,zna Lukan po pricanju svoje babe Ike - a mozda gori i jos od prije,a da se nikad nije ugasila;te je vatre prenio Zekan,a Lukan je hrani novom snagom,novim zivotom.Ta ista nepromjenjiva sveta ziza,koja unistava drva, da sama vjecno zivi;ta tajna Bozje Mudrosti vidje i ogrije sve njihove predke,pa,evo,i njih same. Dozivi do njih,da je oni zivu dalje,predadu svojoj djeci od kolje na koljeno.

Ta ista sveta iskra, taj isti zivot, ta ista tajna - bas ta ista, koja tu sad plamsa.'- ta je iskra njihova zajednicka dusa,njihova vjecna krv,nihov neprekdni zivot. Svi su oni koji su tu bili i koji jesu, rodjeni pri svietlu te vjecne majke; svi su oni,koji umriese umirali pri njezinom zaru; svi su kraj nje nebrojno puta sklopili ruke ne molitvu, ona je vidjela svaku njihovu suzu, ona je svietlila svaki njihov osmjeh i pjesmu - bez nje nije bilo ni pirovanja ni tugovanja,ni radjanja ni umiranja. Ta tajanstvena iskra na stoljetnom ognjistu, na tom dlanu tvrde, crne zemljice - to je njihova zadruga, to je njihov Dom, to je njihova domovina, to je ona nerazjasnjiva, nepobjediva, vjecna veza,koja ih u vrhunaravnom,inace nerasvijetljenom ljubavlju na zivot i smrt veze s ovim vrletima s ovom mrsavom zemljicom, s ovim neprohodnim sniegovima, s ovim orkanskim burama i olujama.Draga,vjecna, sveta Iskra, koja vidje i sukundjeda i njegova sukundjeda....

DA LI SI PROCITAO ROMAN "DJEVOJKA DRINA" OD DR. GRACIANA RASPUDICA...? ROMAN IZ SUVREMENOG ZIVOTA HRVATSKOG NARODA U HERCEGOVINI, ROMAN U KOJEM SU PRIKAZANE BORBE NASIH KRIZARA I NASEG COVJEKA PROTU-SRBO-KOMUNISTA. - AKO NISI NARUCI ODMAH PREKO ODSJEKA ZA TISAK BILO KOJEG HRVATSKOG DRUZTVA U AUSTRALIJI. Ciena £ 1.-

27

SVRSTAJMO SE U PROCISCENE REDOVE

Pocetkom prosle godine postavili smo sebi za zadatak,da se,nakon okupljanja nas Hrvata u Sydneyu i u NSW-u oko nasega AHD-a,upoznamo i povezemo i s ostalim Hrvatima diljem Australije i u New Zealandu.

Sviestni Hrvati iz drugih drzava Australije osnovali su svoja druztva,oko kojih se okupljaju.Najstarije druztvo Hrvata je u Adelaidi,u koje stupise Hrvati sa podrucja Juzne Australije. Tokom prosle godine je osnovan hrvatski klub.. uBrisbane(Queensland). U mjesecu studenom 1952.god.udareni su cvrsti temelji Australskohrvatskom druztvu u Melbourne (Victoria).U drugoj polovici veljace 1953.god.osnovano je najmladje hrvatsko druztvo u Wodongi (Victoria).-Ako svrnete pogled na zadnju stranicu nasega vjestnika "Hrvat"br.8 od prosinca 1952.,vidjeti cete,da nema drzave u Australiji,u kojoj ne bi bilo hrvatskog druztva.

Izkrene zelje i nastojanja nasega AHD-a premasile su sva ocekivanja.Mi smo pocetkom ove nove godine ne samo povezani sa pojedincima diljem Australije,vec sa hrvatskim druztvima,koja predstavljaju zarista za okupljanja svih sviestnih i cestitih Hrvata.

Za to je sa patriotskim ponosom nas "Hrvat" uputio Hrvatima sa podrucja Oceanije pvaj poziv:BRATE,UVJERITI CES NAS,DA SI RODOLJUB,AKO SI CLAN KOJEG HRVATSKOG DRUZTVA U AUSTRALIJI ILI U NEW ZEALANDU.

Pored toga je zamisljen te zatim i osnovan Medjudruztveni Odbor,u kojem je zastupan opunomoceni delegat svakog pojedinog druztva pri donosenju vaznih odluka obceg i zajednickog znacenja. Tako svako druztvo ima svog opunimocenog zastupnika,a sva druztva skupa tvore jednu jedinstvenu kompaktnu cjelinu.Ova ce ustanova imati i svoje koristno znacenje,jer se time prakticno riesava pitanje ogromnih udaljenosti,koje razdvajaju jedno druztvo od drugoga.

Jedinstvenost misli i osjecaja,jednakost teznja i ciljeva, istovjetnost interesa povezuju pojedince te osnivaju druztva,koja su skupni odraz u osnovnim pitanjima misli,osjecaja i teznji svakog pojedinca.

Ali da tako koordinirano druztvo pravilno funkcionira s odredjenom harmonijom i discipliniranoscu,zahtjeva se,da i svaki pojedini clan ima jasne i nepomucene poglede na osnovne ideje,na kojima kao na cvrstim temeljima pociva,djeluje i razvija se druztvo.

Da se ne gubimo u razbistrivanju i razlikovanju pojmova, postavimo odmah,bez okolisanja,tvrdnju,koju se ne moze povrci,da je u danasnje doba sviet razpolovljen u dvije ostro odsjecene polovice te se ne moze na nijedan lukavi nacin zaobici bilo kojom